

افسانه‌های پهلوانی ایران

معرفی و تحلیل شخصت افسانه منظوم
و منثور پهلوانی ادب فارسی

حسن ذوالفقاری

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس

بهادر باقری

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی

اثر پیشرو، حاصل یک
طرح پژوهشی در پژوهشگاه
«فرهنگ، هنر و ارتباطات» و
«مرکز تحقیقات زبان فارسی»
دانشگاه تربیت مدرس است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه: دوفضاری، ۱۳۴۵ تیر -
- عنوان و نام پدیدآور: افسانه‌ها و پهلوانی ایران: معرفی و تحلیل شصت افسانه منظوم و منثور
- پهلوانی ادب فارسی/حسن، الفقاری، بهادر باقری.
- مشخصات نشر: تهران: نشر خاموش، ۱۳۹۸
- مشخصات ظاهری: ج۴: ۵/۱۴×۵/۲۱ س: ۴
- شابک: دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶ ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶ ج۲: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶ ج۴: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶
- ج۲: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶ ج۴: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۶-۶
- وضعیت فهرست نویسی: فیبا
- یادداشت: کتاب حاضر قبلاً توسط پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در سال ۱۳۹۵ فیبا گرفته است.
- عنوان دیگر: معرفی و تحلیل شصت افسانه منظوم و منثور، و انبیا فارسی.
- موضوع: افسانه‌ها و قصه‌های ایرانی -- تاریخ و نقد
- موضوع: Legends-- Iran-- History & criticism
- موضوع: پهلوانان در ادبیات
- موضوع: Heroes in literature
- موضوع: ادبیات عامه ایرانی -- تاریخ و نقد
- موضوع: Folk literature, Iranian -- History and criticism
- موضوع: پهلوانان ایرانی -- داستان
- موضوع: Heroes-- Iran -- Fiction
- موضوع: داستان‌های فارسی -- تاریخ و نقد
- موضوع: Persian fiction -- History and criticism
- موضوع: شعر فارسی -- تاریخ و نقد
- موضوع: Persian poetry -- History and criticism
- شناسه افزوده: باقری، بهادر، ۱۳۴۷ -
- رده‌بندی کنگره: PIR۳۹۹۳/۳۹۷۷۱۳۹۸
- رده‌بندی دیویی: ۳۹۸/۲۰۹۵۵۰۹
- شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۱۹۰۷۶

نشر خاموش

نام کتاب:	افسانه‌های پهلوانی ایران: معرفی و تحلیل شصت افسانه منظوم و منظور پهلوانی ادب فارسی
نویسندگان:	حسن ذوالفقاری، بهادر باقری
طرح جلد:	علی خفاجی، پروین ادیم
مصحح آرایشی:	مجید شمس‌الدین
لیتوگرافی، چاپ و حاف:	غزال، خسروی و بیستان منش
چاپ / شماره:	اول / ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	دوره: ۵۰۰۰۰ تومان
شابک جلد ۴:	۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۰۰۴
شابک دوره:	۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۰۰۶

تمامی حقوق این اثر برای نشر خاموش محفوظ است.

ارتباط با نشر خاموش: ۰۲۱-۱۲۰۱۷۸۱۹۴ | ۰۹۱۳۱۷۸۱۹۴

www.khamooshpub.com | @khamooshpubch | www.khamooshpub.ir

تهران، ولنجک، خیابان گلستان سوم، پلاک ۳، همک

هرگونه کپی برداری، برداشت و اقتباس از این اثر، بدون مجوز کتبی ناشر است.

مرکز پخش: پخش ققنوس، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، پینست مبین، شماره ۴
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۸۶۴۰ / ۰۹۱۳۴۶۰۰۹۹

مرکز پخش: پخش چشمه: بلوار دماوند، بعد از سه راه تهران پارس بلوار اتحاد، اتحاد ۱۱، پلاک ۸
تلفن: ۰۲۱-۷۷۷۸۸۵۰۲ / ۰۲۱-۷۷۱۴۴۸۰۸ / ۰۲۱-۷۷۱۴۴۸۲۱

مرکز پخش: پخش پیام امروز: خیابان لبافی نژاد، تقاطع خیابان فخرآزادی، پلاک ۲۰۰، طبقه اول
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۵۳۵ / ۰۲۱-۶۶۴۹۱۸۸۷

فروشگاه: کتابفروشی توس. خیابان انقلاب، نبش خیابان دانشگاه. پلاک ۱۷۸

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۶۱۰۰۷

فهرست

مقدمه ۹

بخش اول

درآمدی بر افسانه‌های پهلوانی ایرانی ۱۵

درآمدی بر افسانه‌های پهلوانی ایرانی ۱۶

بخش دوم

افسانه‌های منشور ۳۱۳

ابومسلم‌نامه ۳۱۴

اسکندرنامه کالسیس دروغین ۳۸۱

اسکندرنامه (از فرنگ تا هندوستان) ۴۱۷

اسکندرنامه ثقالی (کلیات هفت جلدی) ۴۵۴

اسکندرنامه (بخش ختا) ۵۰۵

امیرارسلان نامدار ۶۳۵

بدیع‌الملک و بدیع‌الجمال ۵۹۳

بطلان‌نامه ۶۱۶

بهمن‌شاه‌نامه ۶۴۵

جنیدنامه ۶۵۲

حسین کرد شبستری ۶۸۱

حمزه‌نامه ۷۶۸

خاورنامه ۸۱۴

خسرو دیوزاد ۸۶۰

۸۷۸.....	داراب نامه طرسوسی
۹۲۹.....	داراب نامه بیغمی
۹۹۶.....	رستم نامه
۱۰۲۲.....	سمک عیار
۱۰۹۵.....	شاهزاده شیرویه
۱۱۱۳.....	شاهزاده هرمز
۱۱۳۰.....	فیروز شاه نامه
۱۲۰۹.....	قرآن حبشی
۱۲۲۷.....	قهرمان قاتل
۱۲۶۰.....	مختار نامه
۱۲۸۵.....	سک جمشید، طلسم آصف و حمام بلور
۱۳۰۹.....	شورش آفرین

بخش سوم

۱۳۳۱.....	افسانه های منظوم
۱۳۳۲.....	آذربیزین نامه
۱۳۳۸.....	اسکندرنامه نظامی (شرف نامه)
۱۳۵۸.....	اسکندرنامه نظامی (اقبال نامه)
۱۳۷۸.....	اسکندرنامه امیر خسرو دهلوی (آیینه سکه)
۱۳۹۸.....	اسکندرنامه جامی (خردنامه)
۱۴۰۳.....	افتخارنامه حیدری
۱۴۴۹.....	بانوگشسب نامه
۱۴۷۳.....	ببر بیان
۱۴۸۶.....	بدیع الزمان نامه
۱۵۰۱.....	برزو نامه
۱۵۳۹.....	بهمن نامه
۱۵۶۵.....	بیژن نامه
۱۵۸۶.....	پتیاره
۱۵۹۸.....	تهمینه نامه
۱۶۰۷.....	جهانگیر نامه
۱۶۳۱.....	حملة حیدری باذل

۱۶۶۳	حملة حیدری راجی
۱۶۸۹	خاوران نامه
۱۷۳۷	رستم نامه
۱۷۴۴	رزم نامه شکاوندکوه
۱۷۵۴	زرین قبانامه
۱۸۰۴	سام نامه
۱۸۵۳	سوسن نامه
۱۸۵۹	نارنگ نامه
۱۸۶۸	شهر نامه
۱۸۹۴	حلی نامه
۱۹۳۰	فرامرنامه بزرگ
۱۹۴۵	فرامرنامه کرب
۱۹۶۹	فلک نازنامه
۱۹۹۸	کک کوه زادنامه (روایت اول)
۲۰۱۴	کک که زاد (روایت دوم)
۲۰۲۴	کوش نامه
۲۰۷۴	گرشاسب نامه
۲۰۹۵	همای نامه
۲۱۲۳	نمایه ها
۲۱۲۴	ضرب المثل ها
۲۱۳۳	کنایات
۲۱۶۹	واژگان خاص و زبانزدها
۲۱۷۱	ناسزاها و دشنام ها
۲۱۸۱	سوگندها
۲۱۹۱	گزاره های قالبی
۲۲۰۴	تهدیدها
۲۲۰۷	تشبیهات
۲۲۱۰	استعاره ها
۲۲۲۱	فهرست منابع